

Kompozytorzy krytykami. Pytając o motywacje uczestników słynnych sporów wokół siedemnastowiecznej musica moderna

Barbara Przybyszewska-Jarmińska

W syntezach historii muzyki baroku specjalne miejsce przeznaczone jest zawsze dla sporu muzyczno-teoretycznego, jaki toczył się w pierwszej dekadzie XVII wieku z udziałem w rolach głównych Giovanniego Marii Artusiego i Claudia Monteverdiego, w którego imieniu występował także jego brat Giulio Cesare. W ramach tej dyskusji powstało, jak wiadomo, pojęcie „seconda pratica”. Zwykle mniej uwagi poświęca się 40 lat późniejszej polemice kapelmistrza króla Polski Władysława IV Wazy – Marco Scacchiego z organistą w kościele Mariackim w Gdańsku Paulem Siefertem, choć i ten spór ma bogatą literaturę, przede wszystkim ze względu na stworzoną przez Scacchiego przy tej okazji klasyfikację gatunków muzycznych. Te dwie dyskusje muzyczno-teoretyczne stanowią przedmiot interpretacji Autorki artykułu, mających na celu zrozumienie motywacji, które kierowały ich uczestnikami – kompozytorami, ale i wydawcami ich utworów oraz tekstów polemicznych (w pierwszym przypadku byli to: G.M. Artusi i C. Monteverdi oraz Giacomo Vincenti i Ricciardo Amadino, w drugim M. Scacchi i P.Siefert oraz Kaspar Förster senior). Problem ten, podejmowany już wielokrotnie w badaniach innych muzykologów, w tym ujęciu znalazł nieco inne oświetlenie i argumenty wspierające przedstawiane hipotezy.